

zabavišču nekje na Dunaju. Velika, nizka dvorana je natrpano zastavljena z mizami, ki so jih zasedli gostje narazličnejših stanov in obrazov. Oblaki dima puhtijo znad miz, natakarkji se prerivajo med gosti in strežejo s pivom in prigrizki. Petdeset miz, petdeset omizij, vsako svet zase s svojo radostjo, svojo šalo in besedo. Vsako toliko časa pa zamolkne osebna zabava. Luči ugašajo, na gornjem koncu dvorane se razgrinja zastor in odkriva v jarki in slepeči luči preprost oder. Klavir in harmonij pred odrom se oglasita. Na odru stoji pevka, poje, glumi, pleše:

»Susala, dusala,« sliši Zornik brenčati Globočnika ob sebi. Šumno ploskanje pregluši zadnje zvoke v pesmi. Razigrano občinstvo kliče, naj se pesem ponovi. Pevka res ponavlja.

»Pod brinom na tratici,
susala, dusala, mi ljuba sedi.
Sedi na travici,
sočnati detelji...
»Solzno ti je okó,
lice ko sneg bledó,
susala, dusala, kaj te boli?«

Zornika ne zanima več pesem. Pogledal je na Globočnika. Kaj mu je vendar? Strašno hlastno je izpraznil vrhan vrč. Opil se je trenutno. Položil je glavo v dlani. Ihti. Velike solze mu teko čez lice, kakor otroci golta svoj jok. Vidi, da ga Zornik opazuje, se skuša opravičiti, jeclja:

»Francé! Ne misli tegà! Nisem pijan. Ampak ta pesem, to deklè, ki poje. Umej me prav! Saj vidim in vem. Cipa in glumačica. Vrag vedi, kdo ji je kriv. Človeku se smili. Ampak ta glas, ta glas, ki njen ni...«

Ne more in ne zna dopovedati.

»Ta glas, Francé, ki ni njen, ta glas...«

»Čigav pa?« vprašuje Zornik.

Globočnik ni odgovoril. Planil je pokonci in udaril s pestjo ob mizo:

»Ta glas, to je njen glas, njena pesem!«

»Čigava vendar?« vprašuje zopet Zornik. Globočnik ne ume, bulji izgubljeno okoli sebe po ljudeh, ki se nasmihajo, spogledujejo. Nenadoma je ves miren. Strupeno se je zagledal nekemu moškemu pri sosedni mizi v hrbet. »Smeje se, hudič,« ga sliši Zornik mrmrati med zobmi. »Priatelj, strezni se vendar,« ga skuša Zornik pogovoriti. A

JOŽEF PLEČNIK: KRIŽ

Globočnik je nenadoma vstal, stopil drzko k sosedni mizi in viknil izzivalno na onega gosta:

»Prosim! Tu filozof Albin Globočnik!«

»Želite?« se je okrenil nagovorjeni.

»Ta pesem, ta glas,« se trga čudno besno Globočniku iz grla; »ta pesem! Zakaj se ji smeješ, zvodnik prekleti!«

Tujec se je mirno obrnil proti napadalcu. Niti vstal ni. Zornik mu vidi od strani v lepo moško obličje z izrazitim nosom in košatimi brki. Sliši ga in pozna po glasu:

»Dovolite, kako ste rekli?«

»Zvodnik,« čuje znova Zornik hripavi Globočnikov glas. »Susala, dusala, wo tut's denn weh? Ne veš? Ti pa jaz povem. Ti si! Na vesti imaš deklè. Pa še edina ni in ne prva in ne zadnja tvoja, pes! Susala, dusala, wollt' tot ich wär'.«

Zornik ne more prav umeti, kam je Globočnik čudno nenadoma izginil in kako se zdajci on sam meri z opsovanim. Saj bi pomiloval tega človeka in se opravičil zaradi